

GÖTEBORGS STADSLEDNINGSKONTOR
Avdelningen Männsliga rättigheter

Datum
2017-01-12

Handläggare:
Anna-Carin Jansson
Telefon 031-368 06 27
E-post: anna-carin.jansson@stadshuset.goteborg.se

Årsrapport för Göteborg Stads HBTQ-råd 2016

GÖTEBORG STADS HBTQ-RÅD	3
HBTQ-RÅDET I DIALOG MED STADEN	4
VERKSAMHETSÅRET 2016	4
Möten.....	4
Särskilda arbetsgrupper.....	5
Remisser.....	5
PÅ DAGORDNINGEN 2016	5
Frågor med särskilt fokus.....	5
Dialoger på rådsmötena.....	6
Övriga frågor.....	6
HBTQ-RÅDET I DIALOG MED HBTQ-GÖTEBORG	7
Öppna rådsmöten.....	7
Open hearings.....	7
West Pride.....	7
Bilaga 1 – Reglemente för Göteborgs stads HBTQ-råd.....	8

Göteborgs Stads HBTQ-råd

Göteborg Stads HBTQ-råd är kommunstyrelsens samrådsorgan med hbtq-Göteborg. Med hbtq-Göteborg avses personer i Göteborg som definierar sig som homosexuella, bisexuella, transpersoner och/eller queer. Rådet inrättades 10 okt 2013 och är Sveriges första kommunala hbtq-råd.

Syftet med rådet är att bidra till att säkerställa hbtq-personers mänskliga rättigheter i stadens verksamheter. Utifrån ett normkritiskt perspektiv ska rådet bevaka frågor som påverkar levnadsvillkoren för hbtq-personer i Göteborg bland annat genom att:

- Avge yttranden och vara kommunal remissinstans
- Vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser
- Hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
- Samverka med stadens övriga råd och delta i regional hbtq-samverkan
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande

Sammansättning

Rådet ska bestå av 19 ledamöter. Det finns inga ersättare. Samtliga ledamöterna ska utses av kommunstyrelsen. Sex ledamöter ska representera kommunstyrelsens politiska partier, 13 ledamöter ska representera hbtq-Göteborg. Bland hbtq-ledamöterna ska det finnas personer med erfarenhetskunskap av att leva som homosexuell, bisexuell och trans. Tillsammans skall hbtq-ledamöterna omfatta en mångfald utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Hbtq-ledamöterna ska, oavsett hur hon, han eller hen identifierar sig, vara förtrogna med samtliga perspektiv som rymms inom samlingsbegreppet HBTQ. Likaså med intersektionalitet - det vill säga hur olika maktordningar samspelar.

Ledamöter år 2016:

Rådets ledamöter nomineras av stadsdirektören och utses av kommunstyrelsen. Ledamöterna är utsedda att sitta i rådet fram till 2018-12-31.

Politiska representanter:

Mariya Voyvodova	(S) ordförande
Patrik Nordin	(M)
Bosse Parbring	(MP)
Kalle Bäck	(KD)
Richard Brodd	(L)
Bettan Andersson	(V)

Reprenter för hbtq-Göteborg:

Tanya Charif	
Kaj Heino	(avliden 2016-09-06)
Pia Emanuelsson	
Berit Larsson	
Ardeshir Bibakabadi	
Angelica Löwdin	
Erika Gustafsson	
Lars-Gunnar Möllefors	(lämnade uppdraget 2016-01-17)
Hide Baric	
Sara Habchi Vogler	
Ellie Nordfelt	
Finn Hellman	
Joakim Berlin	
Gabriel Gustafsson	(ny ledamot fr om 2016-04-06)

HBTQ-rådet i dialog med staden

Precis som föregående år har Göteborgs Stads HBTQ-råd under år 2016 uppmärksammats och kontaktats av andra kommuner och regioner samt representanter från media som önskat få tag del av rådets kompetens och erfarenheter. Rådets huvudsakliga fokus är dock stadens egna verksamheter.

Göteborgs Stads HBTQ-råd ska enligt reglementet bidra till att hbtq-personers mänskliga rättigheter säkerställs i stadens verksamheter. Rådet har även möjlighet att ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar i staden.

Dialog med stadsdelarna

Som ett led i detta har rådet under år 2016 initierat en fördjupad dialog med staden. Rådet har beslutat att till varje rådsmöte under mandatperioden bjuda in en stadsdels förvaltningschef samt representanter från stadsdelens nämndpresidium till en dialog om hbtq-personers livsvillkor i Göteborg.

Under året förde HBTQ-rådet samtal med ansvariga för stadsdelarna Angered, Örgryte-Härlanda och Östra Göteborg om deras arbete med mänskliga rättigheter, normkritik och likvärdig service. Bland annat har områden som rör unga hbtq-personers utsatthet, föreningsliv, trygghetsfrågor, kompetens och systematiskt uppföljningsarbete av mänskliga rättighetsperspektiv tagits upp.

Samtal har förts med fackförvaltningar som Social Resursförvaltning, bolag som Göteborgs Hamn och planeringsledare på stadsledningskontoret med särskilda uppdrag och externa aktörer som Västra Götalandsregionen. Frågor har också kommit rådet till del via rådets e-postadress. Bland annat har enskilda medarbetare i staden kontaktat rådet för att få vägledning eller med förhoppning om att få rådet att uppmärksamma utvecklingsområden.

Plan för att förbättra hbtq-personers rättigheter

2015-10-21 beslutade kommunstyrelsen att staden i samråd med Göteborgs Stads HBTQ-råd skulle ta fram en handlingsplan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor. Att i en medskapande process - tillsammans med tjänstepersoner i staden - arbeta fram ett förslag till handlingsplan har utgjort en prioriterad del av rådets arbete under året. I arbetet med *Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017-2021*, som är stadens första styrdokument med uttalat hbtq-fokus, har såväl särskilt utsedda representanter för rådet som hela rådet deltagit.

Under West Pride arrangerades dessutom ett öppet seminarium för att ta tillvara synpunkter och förslag från övriga hbtq-Göteborg på planens innehåll.

Verksamhetsåret 2016

Möten

Rådet har under året sammanträtt fem gånger. Förutom fyra ordinarie möten har rådet sammanträtt en extra gång för att kunna tillgodose det stora antalet verksamheters önskemål om att föra dialog med HBTQ-rådet.

Rådets har en vald arbetsgrupp, motsvarande ett arbetsutskott, som har som uppgift att bland annat bereda ärenden inför rådsmötena. Arbetsgruppen har haft fem möten under året där rådsmötena beretts.

Med anledning av Kaj Heinos bortgång, samlades rådet till en minnesstund i Rådhuset 2016-09-09.

Särskilda arbetsgrupper

Utifrån olika uppdrag och förfrågningar som inkommit till rådet under året har ett antal särskilda arbetsgrupper utsetts.

För att bidra med synpunkter och erfarenheter i arbetet med framtagandet av stadens första hbtq-plan utsågs fem ledamöter att representera rådet. Dessa deltog i möten – från mars till oktober - tillsammans med aktörer från olika förvaltningar och bolag i staden (med särskilt ansvar för utpekade utvecklingsområden). Den 21 juni deltog dessutom hela HBTQ-rådet i en workshop tillsammans med stadens aktörer om innehållet och förslagen i den kommande planen.

För att arbeta med rådets deltagande under West Pride utsågs två arbetsgrupper. En av dem hade uppdraget att planera det Berättelsemarathon som HBTQ-rådet arrangerade 2016-06-10. Den andra arbetade med seminariet Från ord till handling 2016-06-10 med syfte att lyssna in hbtq-Göteborgs synpunkter på innehållet i stadens kommande hbtq-plan.

För att besvara en remiss från Jämlikt Göteborg om rådets synpunkter på hur Jämlikt Göteborgs andra rapport om Skillnader i hälsa och livsvillkor ska kunna bli mer inkluderande, fick tre ledamöter uppdraget att ta fram ett förslag på svar.

Inför Social Resursförvaltnings arrangemang om transpersoners våldsutsatthet på Internationella Brottsofferdagen 2017-02-22 har två ledamöter utsetts till att ingå i en referensgrupp.

Rådet beslutade att utse tre ledamöter för att som rådets representanter företräda rådet under ett rådslag 2017-01-16 om psykisk ohälsa med anledning av en överenskommelse mellan SKL, Sveriges kommuner och Landsting, och regeringen.

För att ingå i Lokalförvaltningens arbete med inkluderande miljöer/lokaler under 2017 har ytterligare en arbetsgrupp med två ledamöter utsetts.

Remisser

Göteborgs Stads HBTQ-råd blev 2016-08-26 ombett av Social Resursförvaltning att senast 2016-09-19 inkomma med synpunkter på hur staden kan följa upp arbetet med jämlikhet och social hållbarhet. Särskilt önskades synpunkter på utskickad bearbetningsplan. HBTQ-rådet inkom med sitt svar 2016-09-26, Dnr 0414/16.

På dagordningen 2016:

Frågor med särskilt fokus:

- *Likvärdig service i stadsdelarna* – Hur säkerställer stadsdelarna likvärdig service i sina kärnverksamheter? Finns det normkritisk kompetens? Hur ser det ut för unga hbtq-personer? För äldre? Är stadsdelen trygg att leva i för den som bryter mot normen?
- *Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor* – Vilka inspel vill rådet lyfta fram i stadens kommande hbtq-plan? Vilka områden är särskilt prioriterade? Vad i verksamheterna/servicen saknas för att uppnå likvärdighet?
- *Modeller för att säkerställa hbtq-kompetens* – På vilket sätt kan staden arbeta systematiskt med hbtq-kompetens/normkritik? Hbt-diplomering? HBTQ-certifiering? Eller en egen staden-modell?
- *Ett inkluderande perspektiv i arbetet med Jämlikt Göteborg* – Vilka perspektiv behöver utvecklas? Hur kan grupper som lever med ojämlika villkor synliggöras? På vilket sätt kan exempelvis arbete mot rasism, homofobi och diskriminering bli en del av Jämlikt Göteborg?

- *Ett inkluderande perspektiv i stadens trygghetsarbete* – Vilka göteborgare har arbetet utgått ifrån? Hur får staden med utsattheten för hatbrott i trygghetsundersökningarna? Hur kan enkäterna utformas för att även inkludera transpersoner?
- *Hbtq och heder* – Vad görs för hbtq-personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck i staden? På vilket sätt uppmärksammar staden utsatta som bryter mot en heteronormativ föreställning att det bara är unga flickor som utsätts?
- *Stjärnfamiljer, inte bara kärnfamiljer* – På vilket sätt säkerställer staden att det finns en beredskap att möta familjer som bryter mot normen? På vilket sätt kan ett normmedvetet bemötande säkerställas?
- *Psykisk ohälsa* – Vilka erfarenheter är viktiga att lyfta då statliga medel ska fördelas för att förbättra den psykiska ohälsan hos bland annat hbtq-personer? Hur ser möjligheterna till stöd ut? Vad behöver förbättras?
- *Arbetsmiljön för hbtq-personer i staden* – Vad finns det för kunskap om hur hbtq-personer har det på jobbet? Vad har gjorts för att jobba för öppna och inkluderande arbetsplatser? På vilket sätt ämnar staden ta sig an skärpningen av diskrimineringslagen?

På rådsmötena har följande dialoger hållits:

- Dialog kring översynen av stadens föreningsbidrag – Cornelia Lönnroth, planeringsledare Kultur och Fritid (2016-01-21)
- Dialog med stadsdelen Angered – Marianne Olsson, stadsdelsdirektör och Yvonne Palm, första vice ordförande SDN Angered (2016-04-07)
- Presentation och dialog med Pär Wiktorsson, RFSL förbundet, Victoria Tauson, Närhälsan VGR och Annika Lilleberg, utvecklingsledare SDF Örgryte-Härlanda om olika modeller för att säkra hbtq-kompetens i staden (2016-04-07)
- Dialog med Roger Söderström, enhetschef Familjerättsbyrån om kompetens och bemötande av hbtq-personer (2016-05-13)
- Dialog med Polisens demokrati- och hatbrottsgrupp om bl a hbtq-personers utsatthet för hatbrott (2016-05-13)
- Dialog med stadsdelen Östra Göteborg – Gitte Caous, stadsdelsdirektör, Eeva Bolin sektorschef Kultur o Fritid, Özgür Tabas ordförande SDN Östra Göteborg, Kalle Bäck, 2:a vice ordförande SDN Östra Göteborg (2016-09-01)
- Dialog om ett mer inkluderande arbete med Jämlikt Göteborg – Margareta Forsberg, samordningschef, Marina Johansson ordförande Social resursnämnd, Kristina Bergman Alme 2:e vice ordförande (2016-09-01)
- Dialog med stadsdelen Örgryte-Härlanda – Kerstin Brunnström ordförande SDN Örgryte-Härlanda, Pär Gustafsson 2:a vice ordförande SDN Örgryte-Härlanda (2016-11-21)
- Presentation och dialog om arbetet med att förbättra hbtq-personers arbetsmiljö i staden – Karin Åhström, HR-direktör, SLK

Andra frågor som lyfts eller kort rapporterats:

- Hbtq-litteratur på biblioteken
- Rapporter från bland annat Mänskliga rättighetsdagarna, European Forum och Konferensen Jämlikt Göteborg
- Uppdaterad information/återkoppling om till exempel inkluderande könsstatistik, våld i nära relationer och remiss angående Jämlikt Göteborg
- Nationell MR-strategi
- Medverkan i Stockholm Pride

HBQT-rådet i dialog med hbtq-Göteborg:

Ledamöterna från hbtq-Göteborg som sitter i rådet representerar inte någon särskild organisation eller förening utan nomineras av stadsdirektören efter samråd mellan stadsledningskontoret och hbtq-Göteborg. Dialogen med hbtq-samhället, liksom möjligheten för enskilda hbtq-göteborgare att lyfta förslag, står högt på agendan för Göteborgs Stads HBQT-råd. Öppenhet är ett ledord.

Öppna rådsmöten

Förutom att rådsprotokollen publiceras på Göteborgs Stads hemsida är rådsmötena öppna för allmänheten. De första 15 minuterna av varje möte har den som vill möjlighet att lyfta en fråga eller föra en dialog med rådets ledamöter.

Under 2016 har bland annat representanter Homan, Funktionshinderenheten i SDF Angered, Dialoga Social Resursförvaltning, Äldreomsorgen SDF Örgryte-Härlanda, Akademikerförbundet SSR, Sexuell hälsa och Hiv-prevention Social resursförvaltning, Göteborgs Rättighetscenter, RFSL Göteborg, Individia (Flyktingboende) och Stolta Föräldrar fört en dialog med rådet.

Ett 50-tal personer har närvarat som åhörare under året.

Open hearings

Göteborgs Stads HBQT-råd har som uppdrag att varje år bjuda in hbtq-Göteborg till öppna möten för att inhämta förslag och synpunkter. En särskilt viktig målgrupp för dessa öppna "hearings" är enskilda personer inom hbtq-Göteborg som inte är organiserade i föreningar eller nätverk. Rådet arrangerade under 2016 ett open hearing.

Den 11 juni bjöd rådet in till en Open hearing på Stadsbibliotekets Trappscen.

Förslag och diskussioner antecknades och skickades sedan ut till de som varit närvarande samt presenterades för kommunstyrelsen samt publicerades på Göteborgs Stads hemsida.

Totalt deltog ca 80 besökare.

West Pride

Under 2016 års West Pride, 8-12 juni, deltog Göteborgs Stads HBQT-råd med tre programpunkter. 10 juni arrangerade rådet *Berättelsemarathon – Scen för normbrytande liv*. Samma dag deltog rådet också i planeringen av *Från ord till handling – samtal om stadens hbtq-plan*. Den 11 bjöd rådet in till *Öppet möte med Göteborgs Stads HBQT-råd*.

Totalt medverkade ca 200 personer på rådets arrangemang.

Representanter för rådet medverkade även i stadens tält i Regnbågsparken under festivalen.

Reglemente för Göteborg Stads HBTQ-råd

Göteborg Stads HBTQ-råd är kommunstyrelsens samrådsorgan med hbtq-Göteborg. Med hbtq-Göteborg avses personer i Göteborg som definierar sig som homosexuella, bisexuella, transpersoner och/eller queer. Rådets syfte är att bidra till att säkerställa hbtq-personers mänskliga rättigheter, bl a genom att öka integreringen av ett hbtq-perspektiv i stadens verksamheter.

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskilda personer.

Arbetsuppgifter

Rådet ska utifrån ett normkritiskt perspektiv:

- bevaka frågor som påverkar livssituationen för hbtq-personer
- vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser
- avge yttranden och vara kommunal remissinstans
- hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
- årligen anordna ett öppet möte utifrån hearing-modell eller liknande
- samverka med stadens övriga råd och delta i regional samverkan kring hbtq-frågor
- arbeta omvärldsbevakande och analyserande

Sammansättning

Rådet ska bestå av 19 ledamöter. Inga ersättare ska utses. Samtliga ledamöterna utses av kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning är följande:

- 6 ledamöter som representerar de politiska partierna i kommunstyrelsen
- 13 ledamöter som representerar hbtq-Göteborg.

Ledamöter väljs för en period av fyra år, räknat från den 1 januari året efter det då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Förslag på ledamöter som representerar de politiska partierna i kommunstyrelsen, tas fram av partierna. Förslag på ledamöter som representerar hbtq-Göteborg ska, utifrån nedan angivna kriterier, tas fram av stadsledningskontoret i samråd med hbtq-Göteborg och nomineras av stadsdirektören.

Hbtq-Göteborg består av en mångfald av aktörer – vilket bör återspeglas i rådet genom att sammansättningen av hbtq-ledamöter representerar såväl en variation av perspektiv, erfarenheter som organisationstillhörigheter/nätverk och andra kontaktytor.

Bland ledamöterna ska det finnas personer med erfarenhetskunskap av att leva som homosexuell, bisexuell och trans. Hbtq-ledamöterna ska tillsammans, i möjligaste mån, omfatta en mångfald utifrån:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Könsidentitet eller uttryck
- Funktionalitet
- Ålder

Ledamöterna ska, oavsett hur hon, han eller hen identifierar sig, vara förtrogna med samtliga perspektiv som ryms inom samlingsbegreppet HBTQ. Likaså med intersektionalitet - det vill säga hur olika maktordningar samspelar.

Arbetsformer

- Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet medan rådet inom sig utser förste och andre vice ordförande.
- Rådet ska sammanträda fyra gånger per år.
- Kallelse till sammanträde skickas ut minst en vecka före sammanträdesdagen och tillställs samtliga ledamöter.
- Rådet ansvarar för att en gång per år anordna ett öppet möte utifrån hearing-modell eller annan liknande form. En särskilt viktig målgrupp för denna öppna "hearing" är enskilda personer inom hbtq-Göteborg som inte är organiserade i föreningar eller nätverk. Förslag inkomna från denna hearing ska kunna utgöra en grund för beslutsunderlag i staden.
- Rådet utser inom sig en arbetsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden inför rådets sammanträden samt aktivt delta i förberedelsearbetet med det årliga öppna mötet utifrån hearing-modell.
- Det står rådet fritt att vid behov adjungera sakkunniga.
- Rådets ordförande får kalla förvaltningschef/bolagschef för berörd förvaltning eller bolag, eller den tjänsteperson denne utser, att delta i rådets överläggning.
- För deltagande i sammanträde eller förrättning i rådets angelägenheter uppbär rådets ledamöter arvode enligt de grunder som gäller för ersättningar till kommunala förtroendepersoner i Göteborgs kommun. Kostnaden för arvodet mm betalas av kommunstyrelsen.
- Stadsledningskontoret står för rådets sekreterarservice och har som uppgift att administrativt/konsultativt stödja rådet.
- Stadens personalstrategiska funktion ska finnas representerad av tjänsteperson vid rådsmötena, liksom en tjänsteperson från stadens strategiska antidiskrimineringsarbete.
- Protokoll från rådets sammanträden ska sändas till stadsdelarna samt berörda förvaltningar och bolag. Det ska även göras tillgängligt för allmänheten på stadens hemsida.
- Ändringar i dessa regler fastställs av kommunstyrelsen.

Ikraftträdande

Detta reglemente gäller från och med 1 september 2013.